

"ישעיהו גרנות" / הארץ / 26.1.68 / תע' יחיד / גלריה "כ"ץ" / תל-אביב

תערוכתו של ישעיהו גרנות מורכבת מרישומים צבעוניים - בין אם המדיום הוא גואש על נייר או צבע שמן על בד.

ישעיהו גרנות עבר דרך ארוכה וגלגולי סגנון רבים מאז תערוכתו ב־1964, אך בכל זאת נשאר משהו מהותי ואחיד בכל הגלגולים - התפיסה האסתטיציסטית של הציור. אפשר לגשת לתערוכה משתי בחינות - א) התוכן כפי שהוא מתבטא בנושא; הפעם דמויות אדם בעת אקט מיני; ב) דרך העיצוב בה משתמש ישעיהו גרנות לתיאור ועיצוב הנושא:

כמובן ששתי בחינות אלה כרוכות וקשורות זו בזו. אשר לנושא - כאמור, דמויות בעת אקט מיני - הריהו נועז גם אם ימיו כימי האמנות. אפילו אם מתעלמים מ"תקדימים" כגון ציור רומאי ויווני, ציוריו של ג'וליו רומאנו, אמנות יפנית ורבים אחרים, קיבל נושא זה "רהביליטציה" במאה ה-20 ולאט לאט (אולי לאט מדי) הפך להיות נושא "לגיטימי" בתחומי האמנות השונים. אפילו במסגרת הציור בארץ הופיעו עיצובים שונים שקדמו לניסיונו של ישעיהו גרנות גם בהעזה וגם בסגנון. עם כל האמור לעיל, נשאר נושא זה פיקנטי ואפשרויות עיצובו באמנות מרובות. השאלה הנשאלת לאחר שנבחר נושא כזה, היא - כיצד לגשת לעיצוב ציורי של אקט מיני?

453 הדרך בה בחר ישעיהו גרנות בעייתית למדי. מחד גיסא, בחר בגישה אכספרסיוניסטית קיצונית המאופיינת בעיוותים חריפים, "פריסת" הדמויות, ערבול איברים והגדלת איברים. מבחינה זו, קרובה גישתו הרבה יותר מדי לציוריו של אורי ליפשיץ; מאידך גיסא, ליד הרישום הכמעט פראי (לפחות כך הוא נראה במבט ראשון) מונחים כתמי צבע שקופים,

אלגנטיים ואפילו דקורטיביים, שקשרם עם המבנה הציורי נשאר בספק רב. נראה שגם בתערוכה זו בולט אותו אספקט שהופיע גם בתערוכתו הקודמת של ישעיהו גרנות: כלפי חוץ - במבט ראשון - נראית התערוכה כציור אימפולסיבי, תנועתני, ספונטאני וחריף. מבט שני מגלה שלחלק ניכר מהעיוותים אין הצדקה והאקספרסיוניזם הוא מן השפה ולחוץ: הנטייה לאסתטיציזם שולטת גם בתערוכה זו. משהו עדיין מעכב את ישעיהו גרנות מ"שחרור מלא" למרות ה"חופש" בבחירת הנושא ובבחירת דרך העיצוב, משהו שמשאירו מרוחק מהאירועים המתוארים, וגרוע יותר, מהאפשרויות הנובעות מהביצוע ודרך העיצוב. אם אצל אורי ליפשיץ יש תמיד הד לאירוע פנימי, המקנה גיבוי לכל עיוות ולכל ציור (בין אם אלה מצליחים פחות, או מצליחים יותר), לא ניכר גיבוי כזה בציוריו של ישעיהו גרנות. תמיד קיימת ההרגשה כאילו ישעיהו גרנות מתחפש כאקספרסיבי בעודו שואף, במקום כלשהו, לעשות "ציורים יפים".

יואב בראל, בין פיכחון לתמימות: על האמנות הפלסטית בשנות ה-60 בתל אביב, מוזיאון תל אביב לאמנות, 2004